

Ερώτημα 1^ο: Από τις 9.11. και μετά και όσο ισχύει η ΚΥΑ, είναι δυνατή η κατάθεση αγωγών; Ειδικότερα: Τι σημαίνει ότι εξαιρούνται από την αναστολή οι προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 215 ΚΠολΔ;

Απάντηση:

Σύμφωνα με το άρθρο 1 § 1 Α/Α 1 , σημείο 5 α) της ΚΥΑ:

«5α) Αναστέλλονται προσωρινά:

αα) οι δίκες ενώπιον των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων,
αβ) οι νόμιμες και δικαστικές προθεσμίες για τη διενέργεια διαδικαστικών πράξεων και άλλων ενεργειών ενώπιον των υπηρεσιών των δικαστηρίων και των εισαγγελιών, καθώς και της παραγραφής των συναφών αξιώσεων,
αγ) οι, κατά τις κείμενες διατάξεις, διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης και της διενέργειας πλειστηριασμών».

Ακριβώς μετά ακολουθεί σημείο 5 β):

«β) Εξαιρούνται από την εφαρμογή της περ. α):

βα) Οι προθεσμίες που προβλέπονται στα άρθρα 215... ΚΠολΔ...

ββ) Οι δίκες της τακτικής διαδικασίας που εκδικάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4335/2015 (Α' 87)».

Στο άρθρο 215 § 2 ΚΠολΔ ως ισχύει¹ προβλέπεται ειδική προθεσμία επίδοσης της αγωγής της νέας τακτικής διαδικασίας:

«2. Στην περίπτωση του άρθρου 237, η αγωγή επιδίδεται στον εναγόμενο μέσα σε **προθεσμία τριάντα (30) ημερών** από την κατάθεση της και αν αυτός ή κάποιος από τους ομοδίκους διαμένει στο εξωτερικό ή είναι άγνωστης διαμονής μέσα σε **προθεσμία εξήντα (60) ημερών**. Αν η αγωγή δεν επιδοθεί μέσα στην **προθεσμία** αυτή, θεωρείται ως μη ασκηθείσα».

Οι προθεσμίες αυτές σύμφωνα με την ΚΥΑ δεν αναστέλλονται. Επομένως συνεχίζουν να τρέχουν. Ειδικότερα:

(α) Συνεχίζουν να τρέχουν για αγωγές που έχουν κατατεθεί πριν την ισχύ της ΚΥΑ. Οι αγωγές πρέπει να επιδοθούν εντός της προθεσμίας του άρθρου 215 § 2 ΚΠολΔ.

(β) Αφού κατά το ως άνω σημείο 5 β) ββ) **εξαιρούνται από την αναστολή** γενικώς οι «δίκες» της νέας τακτικής διαδικασίας (και όχι μόνον οι ήδη εκκρεμείς δίκες), **θεωρώ ότι επιτρέπεται**

¹ Όπως αντικαταστάθηκε με το δεύτερο άρθρο του άρθρου 1 του ν. 4335/2015 ΦΕΚ Α 87/23.7.2015.

υπό την ισχύ της ΚΥΑ και η κατάθεση νέας αγωγής τακτικής διαδικασίας, οπότε και γι' αυτήν τρέχει η προθεσμία του άρθρου 215 § 2 ΚΠολΔ.

Κατά συνέπεια δεν αναστέλλεται και η εν γένει λειτουργία της διαμεσολάβησης και η ΥΑΣ θα πραγματοποιείται κατά τα προβλεπόμενα σχετικώς.

Ερώτημα 2^ο: Πώς εφαρμόζεται, ιδίως στο πολιτικό εφετείο, η ρύθμιση του σημείου 5 β) βγ);

Απάντηση:

Το σημείο αυτό προβλέπει:

[«β) Εξαίρουνται από την εφαρμογή της περ. α)…), [σ.σ. δηλαδή δεν αναστέλλονται]

«βγ) Όλες οι δίκες ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων που συζητούνται χωρίς εξέταση μαρτύρων. Στις περιπτώσεις αυτές, λαμβάνει χώρα την προτεραιία της δικασίμου έγγραφη δήλωση των πληρεξουσίων δικηγόρων των διαδίκων, η οποία κοινοποιείται στις γραμματείες των δικαστηρίων με τη χρήση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, ότι η συγκεκριμένη υπόθεση θα εκδικαστεί χωρίς την εξέταση μαρτύρων».

Η ρύθμιση έχει νόημα για εκείνες τις περιπτώσεις στις οποίες προβλέπεται γενικώς εξέταση μάρτυρα στο ακροατήριο, αλλά δεν είναι εκ των προτέρων γνωστό εάν οι διάδικοι θα το ζητήσουν. Στο πολιτικό εφετείο τέτοια περίπτωση υπάρχει όταν υπήρξε **ερημοδικία στον πρώτο βαθμό** (με την παλαιά ή την νέα τακτική)². Στην περίπτωση αυτή, εάν οι διάδικοι δια των πληρεξουσίων τους υποβάλουν την ως άνω ηλεκτρονική δήλωση, η υπόθεσή τους θα συζητηθεί. Και πάλι στην περίπτωση αυτή, υπό τις ισχύουσες διατάξεις, πρέπει βέβαια οι πληρεξούσιοι δικηγόροι να παραστούν και στο δικαστήριο γιατί η συζήτηση είναι εδώ υποχρεωτικά προφορική (115 § 2 σε συνδ. με 524 § 2 και 528 ΚΠολΔ).

Αν η πρωτόδικη απόφαση εξεδόθη μετά κατ' **αντιμωλία** συζήτηση, ισχύει κανονικά το άρθρο 242 § 2 ΚΠολΔ και οι πληρεξούσιοι μπορούν να υποβάλουν την γνωστή δήλωση και να μην παραστούν κατά την εκφώνηση. Εννοείται ότι έχουν και το δικαίωμα, αντί να υποβάλουν την δήλωση του άρθρου 242 § 2 ΚΠολΔ, να παραστούν κατά την συζήτηση για να δηλώσουν προφορικά την παράστασή τους. Το ίδιο ισχύει και γενικότερα σε όλες τις διαδικασίες, όπου

2. Εάν αντιθέτως το εφετείο με σχετική μη οριστική του απόφαση έχει διατάξει την εξέταση μάρτυρα, ή αυτοπρόσωπη εμφάνιση διαδίκου ή και εξέταση διαδίκου, η συζήτηση δεν μπορεί άνευ ετέρου να χωρήσει απρόσκοπτα χωρίς την εξέταση αυτή, ή χωρίς υποβολή αίτησης ανάκλησης της μη οριστικής απόφασης κ.ο.κ., οπότε το πράγμα περιπλέκεται.

δεν προβλέπεται εξέταση μάρτυρα. Δηλαδή, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι μπορούν να δηλώνουν προφορικά την παράστασή τους.

Ερώτημα 3^ο: Ποιες δίκες εκουσίας δικαιοδοσίας αναστέλλονται;

Απάντηση:

Όπως είδαμε μόλις ανωτέρω, το σημείο 5 β) βγ) προβλέπει:

[«β) Εξαιρούνται από την εφαρμογή της περ. α)...], [σ.σ. δηλαδή δεν αναστέλλονται]

«βγ) Όλες οι **δίκες** ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων που συζητούνται χωρίς εξέταση μαρτύρων».

Στο σημείο βε) προβλέπεται ότι δεν αναστέλλονται επίσης και

«βε) Οι δίκες εκουσίας δικαιοδοσίας που έχουν ως αντικείμενο τη θέση σε δικαστική συμπαράσταση σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 801 επ. ΚΠολΔ».

Νομίζω ότι «όλες οι δίκες ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων» (του σημείου βγ) συμπεριλαμβάνουν και εν γένει τις δίκες εκουσίας δικαιοδοσίας. Οι δίκες εκουσίας δικαιοδοσίας υπάγονται σε εκείνες τις περιπτώσεις στις οποίες προβλέπεται γενικώς εξέταση μάρτυρα στο ακροατήριο, αλλά δεν είναι εκ των προτέρων γνωστό εάν οι «διάδικοι» («μετέχοντες», «ενδιαφερόμενα μέρη» ή όπως αλλιώς θέλει κανείς να τους αποκαλεί στην εκουσία δικαιοδοσία) θα το ζητήσουν. Και εδώ, εάν οι διάδικοι δια των πληρεξουσίων τους υποβάλουν την ως άνω ηλεκτρονική δήλωση, η υπόθεσή τους θα συζητηθεί. Και πάλι στην περίπτωση αυτή, υπό τις ισχύουσες διατάξεις, πρέπει βέβαια οι πληρεξούσιοι δικηγόροι να παραστούν και στο δικαστήριο γιατί η συζήτηση είναι εδώ υποχρεωτικά προφορική (115 § 2).

Η ΚΥΑ προβλέπει όμως και μια συγκεκριμένη δίκη εκουσίας δικαιοδοσίας, που επιτρέπεται να διεξαχθεί και με εξέταση μάρτυρα και αυτή είναι η διαδικασία θέσης σε δικαστική συμπαράσταση.

Σπυρίδων Κ. Τσαντίνης
Αν. Καθηγητής ΔΠΘ